

Dictionar

Acquis comunitar = ansamblul de drepturi și obligații asumate de statele membre ale Uniunii Europene, normele juridice ce reglementează activitatea Comunităților Europene și a instituțiilor.

Austeritate = politică bazată pe economisirea resurselor, reducerea cheltuielilor și a consumului. Autodeterminare = principiu potrivit căruia o națiune are dreptul să-și aleagă singură statutul politic și calea de dezvoltare economică, socială și culturală.

Blitzkrieg (din limba germană: *blitz* = „război” și *krieg* = „fulger”) = strategie militară specifică celor două conflicte mondiale, în care deplasarea rapidă de mari unități militare, în scopul obținerii unor victorii hotărâtoare, a fost completată de cooperarea între mari unități de blindate, sprijinite decisiv de către aviație și corpuri de infanterie, care au aplicat lovituri nimicitoare inamicului.

Colectivizare = desființarea proprietății private agricole, transformată în proprietate comună.

Colhoz = cooperativă agricolă realizată prin punerea în comun a mijloacelor de producție: pământ, unelte și animale.

Conciliatorism = politică de cedare promovată de Regatul Unit și Franța față de Germania în perioada interbelică, în vederea preîntâmpinării războiului.

Criză economică = o perioadă de declin și scăderea activității economice naționale sau mondiale.

Dominion = teritoriu care recunoaște suveranitatea Regatului Unit și se bucură de o largă autonomie.

Economie de piață = formă de economie a cărei organizare și funcționare se realizează prin mecanismele pieței, ale cererii și ofertei.

Emancipare = eliberare de restricții și prejudecăți; eliberare de sub o dominație.

Genocid = exterminarea metodică, totală sau parțială, a unui popor, a unei colectivități, a unui grup etnic sau național, prin uciderea membrilor săi, vătămarea integrității lor fizice sau psihice și impunerea unui regim foarte dur de muncă.

Gerontologie = studiul aspectelor sociale, psihologice și biologice ale îmbătrânirii.

Holocaust = program sistematic, folosit de către naziști, pentru distrugerea populației evreiești din Germania și Europa ocupată în anii celui de-al Doilea Război Mondial (aproximativ 6 milioane de victime).

Inflație = un dezechilibru major prezent în economia oricărei țări, reprezentat de o creștere generalizată a prețurilor și de scăderea simultană a puterii de cumpărare a monedei naționale.

Integrare = reuniunea mai multor părți într-un singur tot; includere; înglobare.

Lebensraum (din limba germană: „*spațiu vital*”) = concept politic care a încercat să acrediteze ideea necesității expansiunii teritoriale a germanilor spre est, în lumea slavă.

Lovitură de stat = act de încălcare a ordinii constituționale prin care puterea este preluată cu forța.

Migrație = deplasare în masă a unor grupuri de populație de pe un teritoriu pe altul, datorită unor factori economici (lipsa locurilor de muncă și sărăcie), social-politici (persecuție etnică și/sau război) sau naturali (inundații, alunecări de teren și/sau cutremure), cu scopul de a se stabili acolo.

Obligațiuni de război = modalitate prin care un stat poate să capteze economii naționale pentru a le direcționa în zona efortului de război.

Osciloscop = aparat electronic de măsură care servește la observarea și măsurarea unui semnal de tensiune electrică cu variație (frecvență) constantă, sau a mai multor semnale simultane de tensiune.

Război Rece = stare de încordare, de tensiune în relațiile internaționale, provocată de politica de ostilitate a unor state față de altele, care nu ia totuși forma unui conflict armat.

Realpolitik (din limba germană: *real* = „*practic*” și *politik* = „*politică*”) = politică realistă.

Recesiune = scădere a producției, o reducere a investițiilor și stagnarea temporară a afacerilor.

Refugiat = persoană care s-a retras undeva sau la cineva spre a se adăposti, spre a găsi sprijin sau ocrotire în fața unei primejdii, conflict armat și persecuție politică.

Revizionism = atitudine sau acțiune care urmărește revizuirea și modificarea unei legi, a unui tratat și/sau a unei concepții.

Sferă de influență = regiune de influență politică care înconjoară o țară, sau o regiune de influență

economică din jurul unui oraș.

Sindicat = organizație profesională a lucrătorilor industriali, constituită în vederea apărării intereselor economice, îmbunătățirea condițiilor de viață, de muncă și obținerii unor salarii mai bune.

Societate de consum = tip de societate în care sistemul economic stimulează consumul și creează nevoi în mod artificial, generând risipă.

Sovhoz = fermă de stat în care lucrătorii agricoli au primit salarii pentru munca prestată.

Stahanovism = mișcare impusă muncitorilor din U.R.S.S. în vederea creșterii productivității, inspirată de exemplul minerului ucrainean Aleksei Grigorievici Stahanov, care în noaptea de 30/31 august 1935 a depășit de 7 ori cota de cărbune cerută, extrăgând 102 t, față de norma de aproximativ 14 t/schimb.

Stat al bunăstării sociale = sistem de organizare în care statul intervine substanțial în economie în vederea creșterii economice și a asigurării prosperității generale.

Suburbie = zonă de locuit așezată în afara centrului orașelor sau chiar în afara orașului, în care densitatea locuitorilor este mai redusă decât cea din interiorul orașului.

Sufragetă (din limba latină: *suffragium* = „vot”) = femeie care a luptat pentru dreptul la vot.

Șipai = soldați indieni înrolați în armata britanică și instruiți conform standardelor europene.

Tranșee = șanț îngust, dotat cu parapete și poziții de tragere pentru armamentul de infanterie. Reprezintă o componentă fundamentală a sistemelor de fortificații militare, rolul său fiind de a asigura protecția în fața înaintării inamicului sau de a oferi o bază de atac pentru unitățile de infanterie.

Uniune vamală = acord încheiat între mai multe state, în vederea creării unui teritoriu vamal comun, scutit de taxe pentru circulația bunurilor.

Vivisecție = disecarea unei ființe vii pentru a studia un fenomen fiziologic.

Weltpolitik (din limba germană: *welt* = „lume” și *politik* = „politică”) = politică germană imperială, obiectivul fiind transformarea statului într-o mare putere mondială.

